

TEKİRDAĞ 2 NO.LU F TİPİ YÜKSEK GÜVENLİKLİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU ZİYARETİ RAPORU

Rapor No:

2023/49

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu'nun 23/11/2023 tarih ve 2023/863 sayılı kararıyla oy birliği ile kabul edilmiştir.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR.....	iii
I. GİRİŞ.....	1
II. GENEL BİLGİLER.....	2
A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler.....	2
B. Kurum Personeli	3
C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler	4
III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER.....	4
A. Fiziksel Koşullar.....	4
B. Yönetim ve Personelin Tutumu	6
C. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri	7
Ç. Sağlık ve Bakım Hizmetleri.....	7
D. Beslenme.....	9
E. Faaliyetler ve Günlük Yaşam.....	10
F. Dış Dünyayla İletişim, Ziyaret ve Ailelerle Etkileşim.....	11
IV. TAVSİYELER	12
A. Değerlendirme	12
B. Tavsiyeler.....	12
1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler	12
2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiyeler	13
3. Süleymanpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye.....	14

KISALTMALAR

- OPCAT** : İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol
- TIHEK** : Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
- UÖM** : Ulusal Önleme Mekanizması
- UYAP** : Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi

I. GİRİŞ

1. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu (TİHEK), 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu ile insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek üzere kurulmuştur.

2. Türkiye, 14/9/2005 tarihinde İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT) imzalamıştır. 2011 yılında onaylanarak yürürlüğe giren ve Türkiye açısından bağlayıcılık kazanan OPCAT'in birinci maddesine göre Protokolün amacı: *“bağımsız uluslararası ve ulusal organların, işkence ve diğer zalimane, gayriinsani veya küçültücü muamele veya cezayı önlemek için, kişilerin özgürlüklerinden mahrum bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretlerde bulunacağı bir sistem kurmaktır.”*

3. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-ı bendi uyarınca OPCAT hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması (UÖM) olarak görev yapmak Kurumun görevleri arasında yer almaktadır. Kanun'un 2/1-k bendine göre UÖM: *“İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı yerlere düzenli ziyaretler yapmak üzere oluşturulan sistemi”* ifade etmektedir.

4. 6701 sayılı Kanun'un 9/1-j bendinde, Kurumun özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin buldukları yerlere haberli veya habersiz düzenli ziyaretler gerçekleştirmek görevini haiz olduğu ifade edilmiştir. Bu bağlamda ceza infaz kurumlarına ziyaret gerçekleştirmek TİHEK' in görev ve yetki alanına girmektedir.

5. 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un sekizinci maddesi uyarınca: *“Kapalı ceza infaz kurumları, iç ve dış güvenlik görevlileri bulunan, firara karşı teknik, mekanik, elektronik veya fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasın olanaklı bulunduğu, yeterli düzeyde güvenlik sağlanmış ve hükümlünün gereksinimine göre bireysel, grup hâlinde veya toplu olarak iyileştirme yöntemlerinin uygulanabileceği tesislerdir.”*

6. Anılan görevin icrası kapsamında, 1/6/2023 ve 2/6/2023 tarihlerinde Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna **habersiz** bir ziyaret

gerçekleştirilmiş olup ziyaret heyetinde; İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman Yardımcıları ..., Psikolog ... ile talep üzerine görevlendirilen bir hekim yer almıştır.

7. Ziyaret, İdare ile yapılan ön görüşmeyle başlamıştır. Ön görüşmede; Ziyaret Heyeti tarafından ziyaretin amacı ve kapsamı ile TİHEK'in UÖM görevine ilişkin detaylı bilgiler verilmiş; İdareden Kuruma ilişkin genel bilgiler alınmıştır. Sonrasında özgürlüğünden mahrum bırakılan kişiler ile gizliliği sağlayacak şekilde Kurum personeli bulunmaksızın görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Heyet üyeleri tarafından görüşme gerçekleştirilen mahpuslara¹; TİHEK ve UÖM görevi hakkında genel bilgi verilmiştir. Akabinde Kurumda görev yapan personelle de görüşmeler gerçekleştirilmiş olup görüşmelerin ardından ortak alanlar ve diğer bölümler incelenmiştir. Ziyaret, ilk gözlem ve tespitlerin İdareyle paylaşılmasını içeren son görüşme ile tamamlanmıştır.

8. Bu rapor, 9/1/2023 tarihli ve 2023/03 sayılı Kurul kararı ve Başkanlık makamının 26/5/2023 tarihli ve 22894 sayılı oluruna istinaden 1/6/2023 ve 2/6/2023 tarihlerinde Tekirdağ 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna² gerçekleştirilen ziyaret neticesinde edinilen tespit, gözlem ve şikâyetlerin ulusal ve uluslararası normlar bağlamında değerlendirilmesini ihtiva etmektedir.

II. GENEL BİLGİLER

A. Kurum Hakkında Genel Bilgiler

9. Tekirdağ Ceza İnfaz Kurumları Kampüsü yerleşkesinde bulunan Kurum 21/12/2003 tarihinde faaliyete geçmiştir. Kurum, Tekirdağ şehir merkezine yaklaşık 10 kilometre uzaklıkta bulunmaktadır.

10. Kurumun ihata duvarı içerisinde kalan arazisinin alanı 45.000 metrekare, binanın yerleştiği alan ise 25.900 metrekaredir.

11. Kurumda 151 adet üç kişilik, 79 adet tek kişilik olmak üzere toplam 230 oda ve 532 yatak bulunmaktadır. Üç kişilik odalar 38 metrekare, tek kişilik odalar 14 metrekaredir.

12. Kurumda spor faaliyetlerinde kullanılmak üzere çim saha, halı saha ve kapalı spor salonu ve ayrıca sosyal faaliyetlerde kullanılmak üzere kütüphane ve iki çok amaçlı salon bulunmaktadır.

---

¹ Bu raporda kullanılan "mahpus" sözcüğü, özgürlüğünden mahrum bırakılan tutuklu, hükümlü ve hüküm özlüleri ifade etmektedir.

² Bundan sonra kısaca "Kurum" olarak ifade edilecektir.

13. Kurumda 30 kapalı görüş alanı, dört açık görüş alanı, iki aile görüş odası ve 11 avukat görüş odası bulunmaktadır. Açık görüş alanlarından biri ziyaretlerin olmadığı günlerde derslik olarak kullanılmaktadır.

14. Kurumda iki gözlem odası ve iki doku hasarı ve travma önleyici oda³ bulunmaktadır.

B. Kurum Personeli

15. Kurum personelinin ünvan ve cinsiyete göre dağılımı aşağıda tablo şeklinde gösterilmiştir:

ÜN VANI	SAYISI	EĞİTİM DÜZEYİ	CİNSİYET
Kurum Müdürü	1	Lisans	Erkek
Kurum İkinci Müdürü	2	Lisans	Erkek
İdare Memuru	2	Lisans	1 Erkek, 1 Kadın
Öğretmen	1	Lisans	Erkek
Psikolog	1	Lisans	Kadın
Diş Hekimi	1	Lisans	Kadın
Sayman Vekili	1	Lisans Üstü	Erkek
Bilgisayar İşletmeni	3	Lisans	Kadın
Katip	2	Ön Lisans	1 Erkek, 1 Kadın
Memur	2	Ön Lisans, Lise	Erkek
Teknisyen	3	Lise, Ön Lisans	2 Erkek, 1 Kadın
İnfaz ve Koruma Baş Memuru	3	Lisans, Ön Lisans	Erkek
İnfaz ve Koruma Memuru	134	Lisans, Ön Lisans, Lise	127 Erkek, 7 Kadın
Kaloriferci	1	Lisans	Erkek
Sağlık Memuru	3	Ön Lisans	Kadın
Vekâleten ve Tedviren Görevli İnfaz ve Koruma Baş Memuru	5	Lisans	Erkek

³ Yumuşak oda ve süngerli oda olarak da bilinmektedir.

Geçici Görevli İnfaz ve Koruma Baş Memuru	4	Lisans	Erkek
Geçici Görevli İnfaz ve Koruma Memuru	19	Lisans, Ön Lisans, Lise	Erkek
TOPLAM	188		170 Erkek, 18 Kadın

16. Kurum bünyesindeki 188 personelden beşi geçici görevli olarak başka kurumda çalışmakta, ikisi ise ücretli izinde olup Kurumda aktif olarak görev yapan personel sayısı 181'dir.

17. İdare tarafından Kurum personeline işkence ve kötü muamelenin önlenmesi ile insan hakları konuları da dâhil olmak üzere muhtelif konularda hizmet içi eğitimlerin verildiği belirtilmiştir.

C. Özgürlüğünden Mahrum Bırakılan Kişiler

18. Ziyaret tarihinde Kurumda 324 hükümlü, 35 hükümözlü, 11 tutuklu olmak üzere toplam 370 mahpus bulunmaktadır. Bunlardan 14'ü fiziksel engelli ve biri ruhsal engelli, 30'u ise kronik rahatsızlığı bulunan mahpustur. Ayrıca 14 yabancı mahpus barındırılmaktadır.

19. Kurumda kadın ve çocuk mahpus barındırılmamaktadır.

III. TESPİT, GÖZLEM VE GÖRÜŞMELER

A. Fiziksel Koşullar

20. Kurumda, 79 tekli odaya karşılık tek kişilik odada barındırılması gereken mahpus sayısının 150 olduğu bilgisi edinilmiştir.

21. Kurumda bulunan üç kişilik odalar ikişer katlı olup yatakhaneler üst katta bulunmaktadır. Üç kişilik odalarda bir tuvalet ve banyo, iki adet lavabo bulunmakta, ayrıca odaların ortak yaşam alanında mutfak dolabı ve evyeli mutfak lavabosu bulunmaktadır. Tek katlı olan bir kişilik odalarda ise birer adet tuvalet, banyo ve lavabo yer almaktadır.

22. Kurumda bulunan üç kişilik odaların müstakil havalandırma alanları bulunmakta olup tekli odalarda ise mahpusların ikili ve üçlü gruplarla veya tek olarak kullandığı müşterek

havalandırma alanları bulunmaktadır. Havalandırma alanlarının kapılarının sabah 08.00'da açılıp akşam 20.00'da kapatıldığı, havanın aydınlık kalma süresinin kısaldığı dönemde kapıların hava kararmadan 15 dakika önce kapatıldığı, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasından hükümlü olanların ise mevzuatta öngörülen bir saatlik süreye uygun olacak şekilde havalandırma alanından yararlandığı İdare tarafından ifade edilmiş, kendileriyle görüşülen mahpuslarca da doğrulanmıştır.

23. Ziyaret edilen odaların pencere kenarlarında silikon kaplamanın olmadığı görülmüş, mahpuslar tarafından pencerelerdeki bu eksikliğin ısınma anlamında sorunlara yol açtığı dile getirilmiştir. Söz konusu husus Kurum İdaresine aktarılmış, İdarece gerekli tadilatın yapılacağı ifade edilmiştir.

24. Kuruma girişte her mahpusa yatak takımlarının verildiği ve eskidikçe yenileriyle değiştirildiği, hem İdare hem de görüşme yapılan mahpuslar tarafından ifade edilmiş, Ziyaret Heyeti tarafından yapılan incelemelerde de yatak takımlarının temiz olduğu görülmüştür.

25. Odaların temizliğinin mahpuslar tarafından sağlandığı, mahpusların kişisel temizlikleri için kullandıkları deterjanları ve diğer malzemeleri kendilerinin temin ettiği, maddi durumu iyi olmayan mahpuslara Kurum tarafından temizlik malzemesi yardımı yapıldığı, kendileriyle görüşülen mahpuslar ve İdare tarafından belirtilmiştir.

26. Kurumda, yatak takımlarının yıkanmasında kullanılan iki adet çamaşır makinesi ve iki adet kurutma makinesi bulunmaktadır. Mahpuslar kişisel çamaşırlarını kantinden temin ettikleri deterjanlarla odalarında yıkamaktadır.

27. Kurumun ısıtılması doğal gazlı kalorifer sistemi ile sağlanmaktadır. Ziyaret esnasında tekli odada kalan bir mahpus, kalorifer peteğinin odanın arka kısmında kalması sebebiyle odanın yeterince ısınmadığını ifade etmiş, söz konusu odada yapılan incelemede kalorifer peteğinin bulunduğu konum sebebiyle ısınma konusunda yetersizliğe neden olabileceği değerlendirilmiştir.

28. Kurumun içme ve kullanma suyu ihtiyacı Tekirdağ Açık Ceza İnfaz Kurumu bünyesinde bulunan su kuyularından karşılanmakta olup mahpusların günlük içme ve kullanma suyu limiti 150 litredir. İdare tarafından, her ay düzenli olarak su analizinin yapıldığı ifade edilmiş, son üç aya ilişkin analiz raporları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş, suyun içme ve kullanma için uygun olduğu görülmüştür.

29. Sıcak su mahpuslara 24 saat içerisinde kişi başı 50 litre olacak şekilde verilmektedir. Kurumdaki bloklardan birinde sıcak suya erişim konusunda aksaklıklar olduğu anlaşılmıştır. Mahpuslar tarafından bu sorunun yakın zamanda yapılan tadilat sonrasında ortaya

çıkıldığı ifade edilmiş, bu husus İdareye aktarılmış ve İdare tarafından söz konusu sorunun çözülmesi için gerekli adımların atılacağı ifade edilmiştir.

30. Kurumda; havalandırma bahçeleri, çatılar, Kurumun iç ve dış alanlarını kapsayacak ve odaların içerisi haricinde kör nokta bulunmayacak şekilde toplam 469 adet güvenlik kamerası bulunmakta ve güvenlik kamerası kayıtları bir yıl süreyle saklanmaktadır. Ziyaret sırasında yapılan incelemelerde güvenlik kameralarından ikisinin çalışmamakta olduğu görülmüştür.

31. Doku hasarı ve travma önleyici odalarda yapılan incelemede odaların genel olarak temiz olmadığı ve odalardan birisinin ışığının yanmadığı görülmüştür. Ayrıca, söz konusu odalara en son giriş yapılan tarihlere yönelik güvenlik kamerası kayıtları Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş olup herhangi bir soruna rastlanmamıştır. Bununla birlikte, güvenlik kameralarının çekim alanlarının tuvaleti de kapsamakta olduğu görülmüştür.

B. Yönetim ve Personelin Tutumu

32. Mahpusların Kuruma kabulünün, mevzuat doğrultusunda gerekli bilgileri kayıt altına alınarak ve arama işlemleri yapılarak gerçekleştirildiği İdare tarafından ifade edilmiştir.

33. Mahpus kabul bölümünde yapılan incelemede ve izlenen güvenlik kamerası görüntülerinde mahpusların Kuruma girişlerinde öncelikle kaba üst aramalarının yapıldığı, akabinde detaylı arama için bir odaya alındığı, bu süreç sonrası Kurum Hekimi tarafından giriş muayenelerinin yapıldığı ve odaları belirlenene kadar geçici odaya götürüldükleri anlaşılmıştır. Bu bölümlerde yapılan incelemede giriş yapan mahpuslara haklarını tanıtıcı broşürlerin ve diğer belgelerin teslim edildiği tespit edilmiş, ancak arama odasında mahpusların detaylı arama için üstlerini değiştirmeleri sırasında kullanabilecekleri bir paravanın ve arama önlüklerinin bulunmadığı görülmüştür.

34. Kurumda sabah ve akşam olmak üzere iki kez sayım yapıldığı bilgisi İdarece verilmiştir.

35. Kendileriyle görüşme yapılan mahpuslar, genel olarak yönetim ve personelin kendilerine karşı tutumlarından memnun olduklarını dile getirmişlerdir. Bununla birlikte bir odada bulunan mahpuslar personelin kendilerine yönelik fiziksel şiddet uyguladığını iddia etmiş ancak söz konusu iddialarla ilgili yapılan detaylı kamera görüntüsü incelemelerinde konuya dair bir bulguya rastlanılmamış olup iddiaların gerçeği yansıtmadığı sonucuna varılmıştır.

C. Disiplin ve Şikâyet Prosedürleri

36. Mahpuslar tarafından verilen dilekçelerin sabah sayımı esnasında sayımı gerçekleştiren personel tarafından alınarak Güvenlik ve Gözetim Servisine teslim edildiği, burada yapılan tasnif işleminden sonra dilekçelerin Kurum ikinci müdürleri tarafından ilgili birimlere havale edildiği bilgisi İdare tarafından verilmiştir. Kendileriyle görüşme yapılan mahpuslardan bazıları, Kuruma yönelik dilekçelerine yanıt alamadıklarını, Kurum dışındaki mercilere yönelik olarak yazdıkları dilekçelerinin ise akıbetini öğrenemediklerini beyan etmişlerdir. Kurum İdaresi tarafından, Kuruma yönelik dilekçelere imkân dâhilinde yanıt verildiği, yoğunluk nedeniyle gecikmelerin yaşanabildiği, mahpusların talepleri doğrultusunda dilekçe çıkış numaralarının kendilerine tebliğ edildiği ifade edilmiştir. Ziyaret Heyeti tarafından dilekçelerin akıbetine yönelik olarak yapılan incelemede dilekçeler hakkında gerekli işlemlerin yapıldığı, dilekçelerin Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'ne (UYAP) de kaydedildiği görülmüştür.

Ç. Sağlık ve Bakım Hizmetleri

37. Kurumun Sağlık Servisi genel muayene odası (revir), dış muayenesi odası, müşahede odası, arşiv, psikiyatrik ilaçların bulunduğu oda ve depo bölümlerinden oluşmaktadır. Sağlık Servisinde pazartesi ve perşembe günleri yarım gün olacak şekilde aile hekiminin hizmet verdiği, Kurum dış hekimi, üç sağlık memuru ile hastane işlemlerinin takibinde görevli iki infaz ve koruma memurunun hafta içi 08.00 - 17.00 saatleri arasında görev yaptığı, ayrıca mesai saatleri haricinde gerçekleşecek acil durumlar için bir personelin nöbetçi olarak bulundurulduğu bilgisi Kurum İdaresinden edinilmiştir.

38. Revirde yapılan incelemelerde sağlık ekipmanları ve hijyen açısından bir eksiklik bulunmadığı, yeşil ve kırmızı reçeteli ilaçların ayrı bir odada, kilitli dolapta saklandığı görülmüştür. Mahpuslara reçete edilen diğer ilaçlardan odalarda bulundurulmasında sakınca bulunmayanların odalara verildiği, odada bulundurulmasında sakınca görülen ilaçların odaların dışında bulunan ilaç kutularına konularak yemek dağıtımlarında ilgili mahpuslara verildiği, narkotik ilaçlar sınıfına giren ilaçların ise imza karşılığında görevli personele teslim edilerek ilacın kullanıldığından emin olunması açısından güvenlik kamerasının önünde mahpusa verildiği bilgisi öğrenilmiştir. İlaç teslim defterleri Ziyaret Heyeti tarafından incelenmiş, imza ve tarihlerin düzenli olarak tutulduğu görülmüştür.

39. Kendileriyle görüşme yapılan mahpusların Kurum Revirinde verilen sağlık hizmetine ilişkin herhangi bir şikâyeti olmamakla birlikte bazı mahpuslar tarafından hastane sevklerinin gecikebildiği ifade edilmiştir. Kurum İdaresi tarafından; günde ortalama 20 ila 30 mahpusun muayenesinin gerçekleştirildiği, sevk işlemlerinin yürütülmesinde görev alan jandarma personelinin bağlı olduğu Jandarma Tabur Komutanlığının yaptığı planlama çerçevesinde sağlık durumu açısından aciliyeti olan mahpuslar önceliklendirilecek şekilde, Kurum Revirinde muayene tarihine göre eskiden yeniye doğru sıralandırılarak mahpusların hastaneye sevklerinin gerçekleştirildiği, her mahpusun hastaneye sevkinin ortalama bir hafta içerisinde gerçekleştirildiği, dış hastalıklarında randevu sistemine bağlı gecikmelerin yaşanabildiği ifade edilmiştir. Yapılan incelemelerde hastane sevklerinin makul süre içerisinde gerçekleştirildiği, Kurum tarafından paylaşılan belgelerden ayda ortalama 150 mahpusun hastaneye sevkinin sağlandığı görülmüştür.

40. Kendileriyle görüşme yapılan bazı mahpuslar, hastaneye gittiklerinde kelepçeli olarak muayene edildiklerini ve bu durumdan dolayı hastaneye gitmek istemediklerini ifade etmişlerdir. İdare tarafından, kelepçeli muayenenin mevzuat doğrultusunda hekim talimatı ve gözetiminde gerçekleştirildiği ifade edilmiştir.⁴

41. İdare tarafından; acil sağlık sorunu söz konusu olduğunda odalarda bulunan acil durum butonuna basılmasıyla acil müdahale gereken mahpusun vakit kaybetmeksizin revire alınarak ilk müdahalesinin yapıldığı, gerekli görülmesi halinde 112 Acil Servisin çağrıldığı, aynı zamanda Jandarma Tabur Komutanlığına bilgi verildiği ve ambulansa bir veya iki güvenlik görevlisinin tahsisinin sağlanarak mahpusun hastane sevkinin yapıldığı bilgisi verilmiştir. Ziyaret edilen odalarda yapılan incelemede, acil durum butonlarının çalışır vaziyette olduğu görülmüştür.

42. Kurum İdaresi tarafından, hasta ve engelli mahpusların özel ihtiyaçlarının talepleri doğrultusunda kendi emanet para hesaplarından karşılandığı, hekim raporu ile belirlenen zaruri ihtiyaçların ise Kurum genel bütçesinden karşılandığı bilgisi verilmiştir.

---

⁴ 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 50'nci maddesinin birinci fıkrasına göre: " Hiçbir hâlde zincir ve demire vurmak tedbir olarak uygulanmaz. Kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçlar;

(...)

b) Hekimin talimat ve gözetiminde olmak üzere tıbbî nedenlerle,

(...)

kullanılabilir."

Jandarma Genel Komutanlığı 27-3 (B) Devriye Yönergesi'nin 7'nci maddesine göre: "Tutuklu ve hükümlülerin sağlık kuruluşlarında tedavileri esnasında, gerektiğinde hükümlü ve tutukluların sağlığına zarar vermeyecek şekilde, kaçmalarını önlemek için kelepçe takılabilir"

43. Geçmişte açlık grevine giren mahpuslara ait kayıtlar kontrol edilmiş, günlük kilo ölçümlerinin yapılıp kayıt altına alındığı görülmüştür. Grev yapan mahpuslara gerekli takviyelerin yapıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

44. Kurumun Psiko-Sosyal Yardım Servisinde bir psikolog ve bir infaz ve koruma memuru hafta içi 08:00-17:00 saatleri arasında görev yapmaktadır.

45. Psiko-Sosyal Yardım Servisi faaliyetleri çerçevesinde Kuruma nakil olarak gelen mahpuslar ile ilk görüşmelerin; kendine zarar verme, açlık grevi veya ölüm orucu durumlarında destek ve önleme amaçlı görüşmelerin, tahliye olacak mahpuslarla da tahliye sonrası sürece hazırlık anlamında görüşmelerin yapıldığı, gerekli görüldüğünde ya da talep üzerine mahpusların aileleriyle de görüşme yapıldığı, aylık ortalama 150-200 arası görüşme yapıldığı, bunun yanında, mahpuslara yönelik grup çalışmalarının da yapıldığı, her mahpus için seyir defteri, gözlem formu, gelişim değerlendirme formu, araştırma ve değerlendirme formu gibi formların doldurulduğu, doldurulan formların sonuçlarına göre belirlenmiş olan müdahale programlarının uygulandığı bilgisi İdare tarafından verilmiştir. Kurum mevcudu ile birlikte değerlendirildiğinde görüşmelerin ve diğer faaliyetlerin imkân dâhilinde yerine getirildiği, psikolog sayısının yeterli olmadığı, Kurumda psikolog ve sosyal çalışmacı ihtiyacı bulunduğu değerlendirilmektedir.

46. Kurum içerisinde bireysel görüşme odasının Ani Müdahale Birimine uzak olması sebebiyle kullanılmadığı, bireysel görüşme için kullanılan odanın ise görüşme odası özelliklerine sahip olmadığı ve odada bilgisayar bulunmadığı görülmüştür. Kurum İdaresi tarafından bireysel görüşmelere tahsis edilecek yeni bir odanın planlandığı ifade edilmiştir.

D. Beslenme

47. Yemeklerin Tekirdağ 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu tarafından hazırlanarak gönderildiği, yemeklerin günde üç öğün olacak şekilde mahpusların odalarına dağıtıldığı İdare tarafından ifade edilmiştir.

48. Özel beslenme ihtiyacı olan mahpuslara hekim tarafından tavsiye edilen diyet listelerinin Tekirdağ 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna gönderilerek, diyet listesine uygun yemek gelmesinin sağlandığı bilgisi İdare tarafından verilmiş olup diyet yemek listesi Ziyaret Heyeti ile de paylaşılmıştır.

49. Bazı mahpuslar tarafından, kantinden haftada bir kez alışveriş yapabildikleri, kimi zaman son kullanma tarihi yaklaşmış ürünlerin verildiği ve haftada bir kez alışveriş yapabildikleri için bunları değiştirme olanaklarının olmadığı ifade edilmiştir. Kantinde yapılan

incelemede son kullanma tarihi yaklaşmış sütlerin olduğu görülmüş, İdare tarafından söz konusu hususa dikkat edileceği beyan edilmiştir. Ayrıca mahpuslardan bazıları kantinde sunum dosyası, körüklü dosya, cımbız, tırnak törpüsü, kürdan, saklama kabı, yara bandı, koli bandı gibi ürünlerin satılmadığını ifade etmiş, İdare tarafından cımbız, tırnak törpüsü gibi ürünlerin güvenlik nedeniyle satılmadığı ifade edilmiştir.

E. Faaliyetler ve Günlük Yaşam

50. Kurumdaki çok amaçlı salon içerisinde langırt, masa tenisi ve satranç takımı bulunmaktadır.

51. Kurumda sosyal ve kültürel faaliyetler kapsamında yağlı boya ve resim kursu verilmekte olup kurslara toplam 20 mahpus katılmaktadır. Kurumda resim atölyesi dışında faal bir atölye bulunmamaktadır. İdare tarafından, daha fazla kursun açılması iradesinin mevcut olduğu, ancak eğitici personel yetersizliği nedeniyle bu fikrin hayata geçirilemediği, eğitici personel için Süleymanpaşa Halk Eğitim Merkezinden birden fazla kez talepte bulunulduğu halde eğitici personel tahsis edilmediği ifade edilmiştir.

52. Görüşme gerçekleştirilen bazı mahpuslar tarafından, spor faaliyetlerine çıkış günü ve saatinin kendilerine söylenmediği, kimi zaman görüş saatleri ile spor faaliyetine çıkış saatlerinin çakıştığı ifade edilmiştir. İdare tarafından, mahpusların açık ve kapalı spor salonlarından İdare ve Gözlem Kurulu tarafından yapılan plan çerçevesinde yararlandırıldığı, çakışma olmaması adına açık görüşlerin yapıldığı haftada spor faaliyetinin yapılmadığı, ancak kimi zaman faaliyet grubu içerisinde bulunan herhangi bir mahpusun kapalı görüş saatinin faaliyet saatiyle çakışabildiği ifade edilmiştir.

53. Kurumda bulunan kapalı spor salonunun zemininin bozuk olduğu görülmüştür. Kurum İdaresi tarafından, söz konusu salonun bir yıldır kullanılmadığı, tadilat için ödenek talebinde bulunduğu ve talebin karşılanması halinde tadilatın gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.

54. Görüşme yapılan mahpuslardan bazıları, sohbet ve spor faaliyetlerine farklı odalardan mahpuslarla birlikte katılıma izin verilmediğini ifade etmişlerdir. Kurum İdaresi tarafından, farklı odalardaki mahpusların söz konusu faaliyete birlikte katılmasında tehlikelilik ve husumet durumlarının dikkate alındığı ifade edilmiştir.⁵

---

⁵ Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 22/1/2007 tarihli ve 45/1 No.lu Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında Genelge'nin "Ortak Etkinlikler"

55. Kendileriyle görüşme yapılan mahpusların bir kısmı, oda değişikliği taleplerinin yerine getirilmediğini, geçmek istedikleri odaya geçemediklerini ifade etmişlerdir. İdare tarafından, oda değişikliğinde mahpusların suç tipi, hasımlık durumu ve güvenliğe ilişkin gerekçelerin göz önünde bulundurulduğu ifade edilmiştir.

56. Mahpusların odalarında kişi başı 20 kitap ve 10 dergi bulundurma hakkına sahip olduğu, Kurum kütüphanesinden 15 günde kişi başı üç kitap, Tekirdağ Namık Kemal İl Halk Kütüphanesinden ise beş kitap isteme hakkına sahip oldukları kendileriyle görüşme gerçekleştirilen mahpuslar ve Kurum İdaresi tarafından ifade edilmiştir. Kurum kütüphanesinde kitap çeşitliliğinin mevcut olduğu, ayrıca kütüphanede çevrim içi sınavlarda kullanılan dokuz adet masaüstü bilgisayarın bulunduğu görülmüştür.

57. Kurumun Manevi Rehberlik Biriminde Tekirdağ Müftülüğü tarafından görevlendirilen bir vaiz ve Kurumda görevli bir infaz ve koruma memurunun çalışmakta olduğu, mahpusların dilekçelerine istinaden görüşmelerin yapıldığı, ayrıca yabancı mahpusların dini vecibelerini yerine getirmeleri için gereken imkân ve materyallerin karşılandığı İdare tarafından belirtilmiş, Kurumda bulunan yabancı mahpuslarca da bu durum doğrulanmıştır.

F. Dış Dünyayla İletişim, Ziyaret ve Ailelerle Etkileşim

58. Mahpusların telefon görüşmesinden, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alanların 15 günde bir; diğer mahpusların haftada bir olmak üzere 10 dakika süreyle yararlandırıldığı, bunun yanında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alanlara ayda bir kez açık görüş, bir kez de kapalı görüş; diğer mahpuslara ayda bir kez açık görüş, ayda üç kez de kapalı görüş olanağı tanındığı İdare ve kendileriyle görüşme gerçekleştirilen mahpuslar tarafından ifade edilmiştir. Kapalı görüşlerde kullanılan telefonlardan birinin arızalı olduğu görülmüş, söz konusu durum İdareye bildirilmiştir.

---

başlıklı üçüncü bölümünün birinci maddesine göre: “Hükümlü ve tutuklular işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılırlar. Bu faaliyetler yüksek güvenlikli kurumlar ile diğer kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde on kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülür. Programların süresi ve katılacak hükümlü tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik koşulları ve kurumun olanakları dikkate alınarak idare ve gözlem kurulunca belirlenir. İyileştirme programlarının amaca aykırı sonuçlar verdiği tespit edilen hükümlü ve tutuklular yönünden bu uygulamaya son verilebilir veya gerekli değişiklikler yapılabilir.”

59. Mahpusların gazete ve dergi taleplerini Eğitim Servisine her ayın son haftası bildirdiği, gazete ve dergi aboneliği ücretinin mahpusların emanet para hesabından düşülerek taleplerin karşılandığı görüşme yapılan mahpuslar ve İdare tarafından belirtilmiştir.

60. Yabancı mahpuslara talep etmeleri halinde konsolosluk ile görüşme imkânı sağlandığı bilgisi İdare tarafından verilmiş, görüşme yapılan yabancı mahpuslarca da söz konusu bilgi doğrulanmıştır.

IV. TAVSİYELER

A. Değerlendirme

61. TİHEK'in UÖM kapsamında yürüttüğü faaliyetlerinin temeli ziyaret edilen kurumlarla pozitif yönde geliştirilecek iletişim doğrultusunda iş birliği esasına dayanmaktadır. Kurum tarafından, Ziyaret Heyetinin bütün bölümlere bekletilmeksizin erişimi sağlanmış ve gerekli bilgi ve belgelere erişim vakitlice sağlanmıştır. Bu çerçevede, Kurum Müdürünün ve Kurum personelinin ziyaret esnasında gösterdiği iş birliğine açık tutumları Ziyaret Heyeti tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

B. Tavsiyeler

1. Kurum İdaresine Yönelik Tavsiyeler

62. Mahpusların barındırıldığı odalarda bulunan pencerelerin ısı yalıtımı sağlayabilecek bir malzeme ile kaplanması,⁶

63. Mahpusların kişisel çamaşırlarının yıkanmasında kullanılmak üzere bir çamaşırhanenin oluşturulması,

64. Kurumda sıcak suyla ilgili aksaklıkların yaşandığı blokta⁷ ve kalorifer peteğinin konumundan dolayı ısınmada sorunun yaşandığı tek kişilik odada gerekli tadilatın yapılması,

---

⁶ “Mahpuslara kalmaları için ayrılan bütün yerlerde ve özellikle uyumak için kaldıkları yerlerde, iklim şartlarına ve ayrıca metreküpteki hava miktarına, asgari metrekare alana, ışıklandırmaya, ısıtmaya ve havalandırmaya gerekli özen gösterilerek, sağlıkla ilgili bütün gereksinimler karşılanır.” (Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Mahpusların Islahı İçin Asgari Standart Kurallar, A/RES/70/175, 17/12/2015, para. 13.)

⁷ “Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az iki kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır.” (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, 1/7/2020, para. 19.4.)

65. Çalışmadığı tespit edilen iki güvenlik kamerasının onarımının veya değiştirilmesinin sağlanarak çalışır vaziyete getirilmesi, ayrıca doku hasarı ve travma önleyici odalarda bulunan güvenlik kameralarının görüntülerinin tuvalet kısmını kapsamamasını sağlayacak önlemlerin alınması,

66. Doku hasarı ve travma önleyici odaların temizliğinin düzenli olarak yapılması ve odalardan birindeki yanmayan ışığın onarımının veya değiştirilmesinin sağlanması,

67. Arama odasına arama kabinlerinin/paravanlarının eklenmesi ve odada arama önlüklerinin bulundurulması aramalar sırasında gerekmesi halinde bu önlüklerin kullanılmasının sağlanması,

68. Psiko-Sosyal Servis bünyesinde bireysel görüşme için uygun bir odanın oluşturulması,

69. Kurum kantininde satılan ürünlerin son kullanma tarihlerine dikkat edilmesi ve sunum dosyası, plastik cımbız, körüklü dosya, kürdan, saklama kabı, yara bandı, koli bandı gibi ürünlerin temin edilmesi,

70. Spor faaliyetlerine katılım günü ve saatinin mahpuslara önceden bildirilmesi,⁸

71. Kapalı görüşlerde kullanılan telefonlardan arızalı olanın onarımının veya değiştirilmesinin sağlanması,

hususları tavsiye edilmektedir.

2. Adalet Bakanlığına Yönelik Tavsiye

72. Kurumda tek kişilik odalarda barındırılması zorunlu olup tek kişilik odada barındırılmayan mahpusların 5275 sayılı Kanun'un öngördüğü infaz rejimine uygun olacak şekilde barındırılmasının sağlanması,⁹

hususları tavsiye edilmektedir.

---

⁸ “Mahpusların bedensel sağlıklarını geliştirmek ve uygun egzersizler ile boş zaman etkinliklerine imkân sağlamak amacıyla doğru bir biçimde organize edilen faaliyetler, cezaevi rejiminin ayrılmaz bir parçasını oluşturmalıdır.” (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, 1/7/2020, para. 27.3.)

⁹ 29/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun 25’inci maddesinin birinci fıkrasına göre: “Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı rejimine ait esaslar aşağıda gösterilmiştir: Hükümlü, tek kişilik odada barındırılır.”

3. Süleymanpaşa İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne Yönelik Tavsiye

73. Kurumda eğitici personel eksikliği nedeniyle kurs ve atölye faaliyetlerinin çeşitlendirilememesi nedeniyle Kuruma eğitici personel tahsisinin sağlanması,¹⁰

hususunu tavsiye edilmektedir.

---

¹⁰ “Meslekî eğitim içeren çalışmalar, bundan faydalanabilecek mahpuslara ve özellikle de genç mahpuslara sağlanmalıdır.”(Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, 1/7/2020, para. 26.5.)